

N:o 13.

Af herr **Carlberg** *m. fl.*, med förslag till ändrad lydelse af 2 § 1 mom. i förordningen angående skogsvårdsafgifter den 24 juli 1903.

Då 1903 års Riksdag antog lagen om skogsvårdsafgifter, erhöU § 2 af nämnda lag följande lydelse:

»De genom dessa afgifter inflytande medel fördelas mellan landstingsområdena efter den virkesmängd, som för tillverkning af de utförda varorna blifvit inom de skilda områdena afverkad.»

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition n:o 47 till samma Riksdag hade denna paragraf följande lydelse:

»De genom dessa afgifter inflytande medel fördelas årligen af Kungl. Maj:t mellan de särskilda län, från hvilka afgifterna influtit.»

I det statsrådsprotokoll, som åtföljer nämnda proposition yttrar föredragande departementschefen bland annat:

»I öfrigt anslutande mig till hvad domänstyrelsen sålunda anför, finner jag ej, att tillräckligt talande skäl framdragits, för att frågå det af styrelsen år 1895 framställda förslaget därom, att skogsvårdsafgifterna skulle ingå till en allmän skogsvårdsfond, ur hvilken Kungl. Maj:t skulle äga att i mån af tillgång anvisa medel för den enskilda skogsvårdens främjande inom de skilda länen, såsom för närvarande är förhållandet med anslaget för skogsodlingens befrämjande. — — —

»En fördelning mellan länen af inflytande skogsvårdsafgifter efter den virkesmängd, som för tillverkning af de utförda varorna blifvit inom de skilda länen afverkad, skulle, såsom äfven domänstyrelsen framhållit,

utfalla mycket ojämnt med hänsyn till det behof af bidrag för skogsvårdsändamål, som inom länen förefinnes. Äfven om detta missförhållande skulle i viss mån afhjälpas genom den af styrelsen föreslagna ökning af och jämkning i fördelningen af de bidrag, staten komme att till den enskilda skogsvårdens främjande lämna, synes det mig dock från synpunkten af tillgodoseendet af skogshushållningen för landet i dess helhet icke vara lämpligt att såsom en oeftergiffig grundsats fastslå, att de skogsvårdsafgifter, som erlagts för virke, afverkad å en ort, ovillkorligen skulle komma samma ords skogshushållning till godo.»

Den fruktan för ojämnhet i fördelningen med hänsyn till förefintliga behofvet, som departementschefen här uttalat, har erfarenheten under de år, hvarunder lagen tillämpats, visat vara fullt befogad.

Vissa skogsrikare län med nu pågående skogsafverkning för export erhålla årligen belopp, som öfverstiga 100,000 kronor, under det att andra län, hvilkas skogsprodukter förbrukas inom landet eller där afverkningen pågått under mer eller mindre långt tillbaka liggande tider, erhålla ett eller annat tusental kronor. En väsentligt olika stor skogsareal kan ju förklara en del af denna stora skillnad. Men då man finner, att vissa län erhålla pr ytenhet enskild skogsmark mer än 50 gånger så stor andel af skogsvårdsafgifterna, som andra län, måste man erkänna, att en beklaglig ojämnhet vid fördelningen af dessa afgifter äger rum. Ty man kan väl knappast påstå, att ett distrikt med afverkade skogar behöfver använda mindre belopp pr ytenhet skogsmark för att beså, plantera, utdika skogsmarken och i öfrigt ordna skogsvården, än ett annat distrikt, där afverkningen pågår.

Och lika litet torde man kunna påstå, att de län, där skogstillgångarna i hufvudsak användas för den talrikare befolkningens egen förbrukning äro mindre i behof af skogsvårdsmedel, än de län, som använda sina skogstillgångar för export.

För öfrigt är ju skogsvårdsafgiften ingen kommunalskatt, afsedd att tillgodose de särskilda orternas intressen, utan en af Konung och Riksdag beslutad särskild beskattning, hvilken väl i likhet med andra af staten upptagna skatter bör komma landet i sin helhet till godo i mån af i vederbörlig ordning utredda behof. Det lärer väl ej heller kunna förnekas, att skogsvårdsmedel, använda på södra och mellersta Sveriges mera fruktbara skogsmarker, lämna landet i sin helhet större vinst än om de användas å skogsmarkerna i landets nordligare delar, till följd hvaraf de äfven torde böra i första rummet komma de förra till godo. Därtill kommer, att skogsvårdsmedlen i mellersta och södra delarne af landet hufvudsakligen,

om ej uteslutande, användas till nytta för skogsmarker af mindre utsträckning, hvilka ej, till följd af egarnes bristande förmåga eller vilja, på annat sätt än genom skogsvårdsstyrelsernas medverkan kunna bringas i skogbärande skick.

Den enligt vår mening oriktiga fördelningen af skogsvårdsafgifterna föranledde redan vid förra riksdagen ett resultatlöst försök att få fördelingsgrunden ändrad.

Då vi nu i annan form upptaga frågan, göra vi det af den anledning att vi anse en snar ändring behöflig. Dels måste i de vanlottade länen mycket stå efter, som borde göras ju förr desto hellre, och dels kan ett dröjsmål med omläggningen orsaka svårigheter för de län, som nu erhålla alltför stora andelar af skogsvårdsafgifterna, ifall de definitivt ordna sig med beräkning att det nu rådande öfverflödet skall fortfara.

Slutligen vilja vi som stöd för den framställning, vi komma att göra, åberopa det beslut i ärendet, som fattades vid det allmänna möte med skogsvårdsstyrelserna inom riket, som afhölls i Stockholm i sistlidne december månad.

I anledning af vid mötet väckt förslag om att uttala sig för att skogsvårdsafgifterna skulle ingå till en fond, ur hvilken Kungl. Maj:t skulle äga att i mån af tillgång efter förefintliga behof anvisa medel, beslutade mötet att uttala sig för att 80 % af de influtna skogsvårdsafgifterna skulle fördelas så, som hittills ägt rum, och 20 % fördelas på samma sätt som anslaget för skogsvårdens befrämjande.

Ehuru vi hafva den uppfattningen, att Kungl. Maj:ts förslag af 1903 innebär den rätta lösningen och att således samtliga skogsvårdsafgifterna borde ingå till en allmän skogsvårdsfond, hvilken skulle fördelas af Kungl. Maj:t i förhållande till det i vederbörlig ordning styrkta behofvet inom hvarje landstingsområde, så vilja vi dock för närvarande begränsa oss till att påyrka den förändring i sättet för fördelning af skogsvårdsafgifterna, som godkändes vid det här ofvan omnämnda skogsvårdsstyrelsemötet.

På grund af hvad vi här anfört, tillåta vi oss vördsamt föreslå Riksdagen

att för sin del besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts nådiga förordning angående skogsvårdsafgifter af den 24 juli 1903, att första momentet af § 2 erhåller följande lydelse:

De genom dessa afgifter inflytande medel skola användas sålunda, att $\frac{4}{5}$ fördelas mellan landstings-

områdena efter den virkesmängd, som för tillverkning af de utförda varorna blifvit inom de skilda områdena afverkad, och $\frac{1}{5}$ af Kungl. Maj:t fördelas mellan de olika landstingsområdena efter pröfning af förefintliga behof.

Stockholm den 23 januari 1909.

<i>Herman Behm.</i>	<i>P. M. Carlberg.</i>	<i>Alexander Hamilton.</i>
<i>Theodor Odelberg.</i>	<i>Henning Wachtmeister.</i>	<i>Gust. Lagerbring.</i>
<i>August Bellinder.</i>	<i>Fr. Ridderbjelke.</i>	<i>C. J. Beck-Friis.</i>
<i>Edv. Bohnstedt.</i>	<i>Eric Hallin.</i>	<i>Gunnar Ekelund.</i>
